

7. *Створення мовних груп для самостійного вивчення.* Запровадження мовних груп для самостійного вивчення, де курсанти можуть обмінюватися досвідом, вирішувати практичні завдання та спілкуватися українською мовою.

8. *Забезпечення інтенсивних імерсійних курсів.* Організація інтенсивних імерсійних курсів з української мови, де курсанти зможуть взаємодіяти з мовним середовищем та вдосконалювати практичні навички.

9. *Упровадження інтерактивних методів навчання.* Застосування інтерактивних методів, таких як: відеоуроки, віртуальні лекції та мовні практикуми для стимулювання активного вивчення та підтримки візуального запам'ятовування.

Окрім того, важливу роль у поліпшенні мовної підготовки курсантів відіграє самоосвіта. Процес самоосвіти, що передбачає активне вивчення та поглиблення знань, полегшується й урізноманітнюється в сучасному діджиталізованому світі, де сьогодні існує багато технологій, які дають можливість навчатися в будь-яких умовах. Майбутні офіцери, які самостійно вивчають мову, можуть активно розширювати свій словниковий запас, вивчати нові концепції та термінологію, що використовується у військовому контексті.

Варто зазначити, що здійснення цих рекомендацій сприятиме не лише поліпшенню мовної підготовки курсантів у відповідних закладах освіти, але й підвищенню їхньої професійної готовності до викликів національної оборони.

Список використаних джерел:

1. Шостак О. Г., Глушаниця Н. В., Білоконь Г. М. Принципи організації процесу мовної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. 2023. № 101. С. 74–81.
2. Шумовецька С.П. Теоретичні і методичні основи формування професійної культури майбутніх офіцерів-прикордонників у вищому військовому навчальному закладі : автореф. дис. ... д. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2020. 40 с.

Горбатюк Р. М.

завідувач кафедри машинознавства та транспорту,
доктор педагогічних наук, професор,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
gorbaroman@gmail.com

Лисенко К. Є.

здобувач другого рівня вищої освіти групи МОВ-17
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
katalysenko2001@gmail.com

ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Важливою умовою покращення якості підготовки фахівців є розвиток методів та форм контролю якості навчальних досягнень студентів. Освітній процес, як складна система, залежить від надійної діагностики рівня знань студентів, яка виражається через зворотний зв'язок, що включає контроль за ходом та результатами навчання.

Система освіти в Україні, як соціальна інституція, спрямована на забезпечення студентів надійними фундаментальними знаннями, розвиток професійних компетентностей для подальшого використання у професійній діяльності. Тому ефективна перевірка знань та вмінь здобувачів вищої освіти відіграє важливу роль у досягненні вимог до їхнього навчання. Основна функція перевірки полягає у контролі та оцінюванні рівня знань і вмінь студентів, визначенні їх базового рівня підготовки та оволодіння обов'язковим мінімумом змісту освітніх компонентів.

Відповідно до мети підготовки майбутніх фахівців, перевірка знань та вмінь здобувачів вищої освіти виконує не лише контролюючу, а також навчальну, розвивальну та виховну функції, і спрямована на управління освітнім процесом. Така перевірка включає поточне, тематичне і підсумкове оцінювання студентів, що проводиться різними способами, методами та прийомами.

Проаналізуємо детальніше процедуру тестування навчальних досягнень студентів у закладах вищої освіти. Тестова форма перевірки знань має численні переваги порівняно з традиційними методами, оскільки вона відповідає сучасним педагогічним концепціям, дозволяє ефективно використовувати час занять, охоплює значний обсяг навчального матеріалу, оперативно здійснює зворотний зв'язок із студентами, оцінює результати їхнього навчання, а також виявляє прогалини у знаннях, на які можна вплинути. Тестовий контроль забезпечує одночасну перевірку знань студентів усієї групи та формує в них мотивацію для підготовки до кожного заняття.

Організація тестового контролю має базуватися на відповідності певним вимогам, серед яких виділимо:

1. Чітко сформульована мета контролю знань, яка повинна відповідати основним цілям навчання. Мета має бути націлена на засвоєння конкретного навчального матеріалу, а також на вирішення завдань, що визначають орієнтацію освітнього процесу та його елементів.

2. Встановлення конкретних та об'єктивно необхідних результатів контролю знань, що дозволяє конкретизувати загальну мету контролю через принципи його організації.

3. Використання об'єктивних методів аналізу та оцінювання результатів контролю знань студентів.

Під час контролю важливо не лише оцінювати рівень знань студентів, але й визначати, які саме знання та вміння відсутні в них, і як цю проблему можна виправити. Це пов'язано з основною метою та кінцевим результатом навчання – здобуття необхідних професійних компетентностей для конкретної спеціальності. Слід відзначити, що тести відрізняються від звичайних завдань, оскільки вони є науково обґрунтованим методом.

Важливе значення на етапі цифровізації освітнього процесу відіграє автоматизована система контролю знань, яка позитивно впливає на успішне досягнення основної мети навчання. За класичною моделлю, науково-педагогічний працівник є єдиним суб'єктом контролю, який оцінює знання та перевіряє самоконтроль студентів. Автоматизована система додає якісно новий інструментарій для оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Завдяки прикладному програмному забезпеченню викладач має змогу аналізувати освітній процес, що неможливо за допомогою традиційних методів.

Основна ідея полягає в тому, що тестування з використанням комп'ютерних засобів має декілька переваг порівняно з традиційними методами контролю знань. Вони включають в себе: високу технологічність, можливість швидкої перевірки великої кількості студентів, відповідність об'єктивності, застосування для різних видів контролю, доступність результатів тестування та обмеження можливості використання «допоміжних» матеріалів.

Систематичне використання навчальних тестів в освітньому процесі сприяє розвитку у студентів ціннісного ставлення до знань, оскільки дозволяє об'єктивно оцінювати свої знання та визначати власні цілі й мотивацію. Це включає тестування, аналіз результатів, самооцінку, підготовку до занять з викладачем та потребу в об'єктивному оцінюванні рівня знань.

Зменшення впливу суб'єктивних чинників зі сторони викладачів сприяє об'єктивному контролю та оцінюванню знань студентів. Цього можна досягнути за допомогою тестування, яке вважається більш об'єктивним методом оцінювання в порівнянні з іншими діагностичними засобами.

Список використаних джерел:

1. Лукіна Т. О. Педагогічна діагностика: завдання, методи, інструменти. Київ, 2007. 59 с.
2. Гронлунд, Норман Е. Оцінювання студентської успішності: Київ : Навч.-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент- освіти в Україні», 2005. 312 с.

3. Швець Д. Є. Тестування як ефективна форма контролю та підвищення якості знань. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії* : зб. наук. праць. Запоріжжя : ЗДІА, 2010. Вип. 41. URL : http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_41_14.pdf/

Горбатюк Р. М.

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри машинознавства і транспорту,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
gorbaroman@gmail.com

Білан Н. М.

доктор філософії, доцент кафедри гуманітарної освіти і туризму,
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
natalja_bilan@ukr.net

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕНЕРГЕТИКІВ

Повномасштабна війна суттєво трансформувала ринок праці в одній з провідних, найпотужніших галузей держави – енергетиці, що забезпечує повноцінну життєдіяльність країни. В контексті викликів і реалій суспільного характеру виникла криза кадрового забезпечення. На підприємствах енергетичного сектору відчутною стала нестача фахівців, зокрема диспетчерів, електромонтерів, електромеханіків, електрослюсарів, інженерів, енергоаудиторів, енергетичних менеджерів. Виконання ремонтних робіт з відновлення енергосистеми після ракетних обстрілів, відбудова енергетичної галузі у післявоєнний період, реалізація ініціатив «зеленого» енергетичного переходу та енергетичної незалежності тощо залежать від професіоналізму енергетиків. Соціальні детермінанти надають актуальності й престижності професії енергетика, визначають спектр компетентностей для успішної трудової діяльності за фахом.

На сучасному етапі енергетик нової генерації – це не лише досвідчений фахівець у сфері виробничо-технологічних, конструкторсько-проектувальних, науково-дослідних процесів, але й всебічно розвинута особистість, компетентна в економічних, екологічних, соціальних питаннях. Погоджуємося із позицією А. Литвина, що «інженерна діяльність сучасних енергетиків відзначається системним підходом до вирішення складних науково-технічних завдань, використання комплексу знань не тільки технічних, природничих, але й соціальних і гуманітарних дисциплін. Постійна технологічна модернізація виробництва передбачає циклічну перебудову системи діяльності, а отже розширення й оновлення компетентностей фахівців, які потребують невинного поповнення та актуалізації знань» [3, с. 13].

Вважаємо, що в час цифрової та зеленої енергетики, випускники енергетичних спеціальностей «повинні володіти універсальними знаннями технічних і гуманітарних дисциплін для компетентного вирішення виробничих, організаційних, науково-дослідних, комунікативних, соціальних завдань професійного характеру; бути носіями загальнолюдських і культурних цінностей, формуванню яких сприяє вивчення іноземної мови, оскільки з її засвоєнням збагачується рідна мова, здійснюється міжкультурна комунікація, налагоджується міжнародна діяльність, розширюється професійний горизонт» [1, с. 63].

Відповідно перед закладами вищої освіти постає завдання розробити інноваційну модель професійної підготовки здобувачів енергетичних спеціальностей, яка була б багатопрофільною та випереджувальною на перспективу. Необхідно орієнтуватися на майбутнє, враховувати досвід європейських країн та досягнення науково-технічного прогресу,